

Charlie Mills -

foregangsmand og topfigur i Europas travsport

DEN dag viftede det engelske flag »Union Jack« for vinden over godset og travstutteriet Staffelde et stykke udenfor Berlin.

Hver eneste dag skrev ny verdenshistorie! Sovjets pansertropper havde lukket ringen om den tyske hovedstad, kaos og forvirring rådede, sult og lidelser var menneskers og dyrs tro følgesvende som altid i den slags situationer.

Og ansvarsløse, forbryderiske elementer i den tyske befolkning skånede ingen, hvor personlige fordele kunne opnås. Røven og plyndren hørte til dagens orden hos den, der kunne opnå blot en øjeblikkelig fordel, og også de store stutier i det berlin'ske opland fik krigens ubønhørlige sandhed at mærke, når den er værst.

Og dagen var netop den dag, da sammenbruddets time endelig slog, og da modstanderen med sine enorme kraftkilder som en rullende lavine tromlede alt ned for fode.

Charlie Mills, ejeren af godset og stutier Staffelde, havde med »Union Jack« på flagmasten ønsket at manifestere, at der her boede en britisk statsborger, for som sådan havde han ønsket at bevare sine rettigheder. Og selv den dag i dag er han britisk undersøgt. Men selv i dette forsøg på at redde sine ejendele skulle det komme til at gå ham anderledes.

Hest for hest blandt hans kostbare avlsmateriale, vel det bedste på den tid i Tyskland, forsvandt. En dag var »Walter Dear« væk. Umiddelbart derefter bankede skæbnen på »Probst«s boksdør. Men forudså den mon denne skæbne? Sanseløs af skræk over de voldsomme krigeriske begivenheder i dagene forud havde gjort den til et vilddyr. I to fulde døgn slog og sparkede den i sin boks, så ingen kunne komme til den.

Men en dag var også »Probst« borte. Og efter den fulgte den tidligere amerikanske verdenschampion-toåring »Sturdy«. Ingen kender deres skæbne, ingen ved noget om, hvilken vej de kom ind på, og ingen har nogensinde siden erfaret noget om det.

Det var skæbnetunge dage, der ramte den tyske traveravl, de sidste hektiske april-dage i 1945, disse dage, der var begyndelsen til afslutningen på en af

Den 23. november fyldte Charlie Mills, Europas førende travtræner, 70 år, og vi har i den anledning bedt Edwin Koch om at fortælle hans historie og berette lidt om, hvordan hans liv med heste har formet sig.

Et aldrig tidligere publiceret fotografi af den ganske unge Charlie Mills fra hans allerførste dage som tysk championtræner.

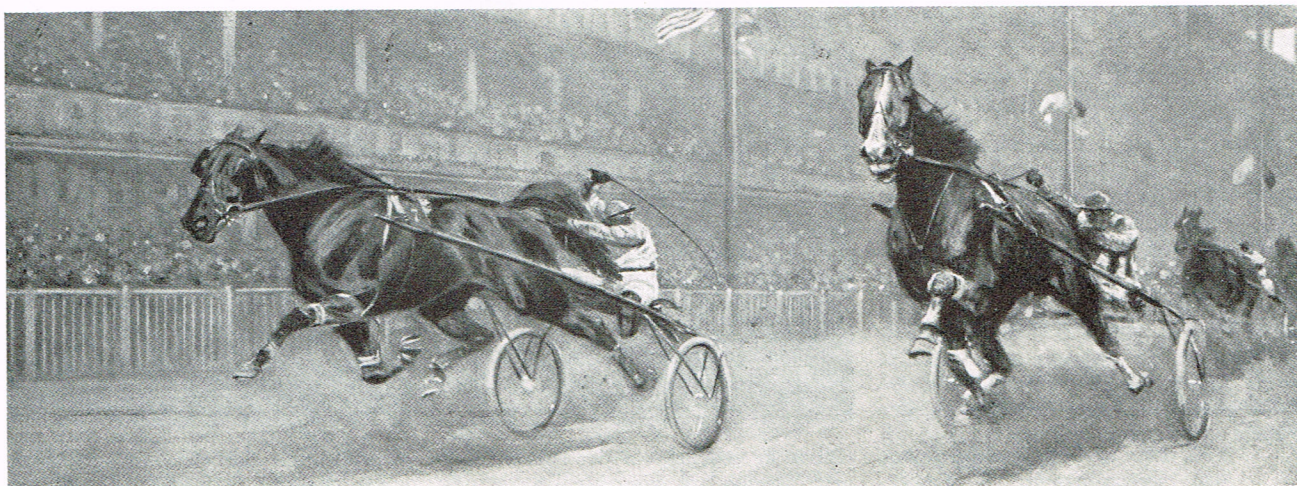
de største ulykker, der har ramt Europa og dets befolkning.

Det er på portalen over indgangen til stutier Staffelde, at Ch. Mills har anbragt efterfølgende sentens, som han selv har sat sammen, og som har moret mange af de talrige travfolk, som har besøgt stutieret. Den lyder:

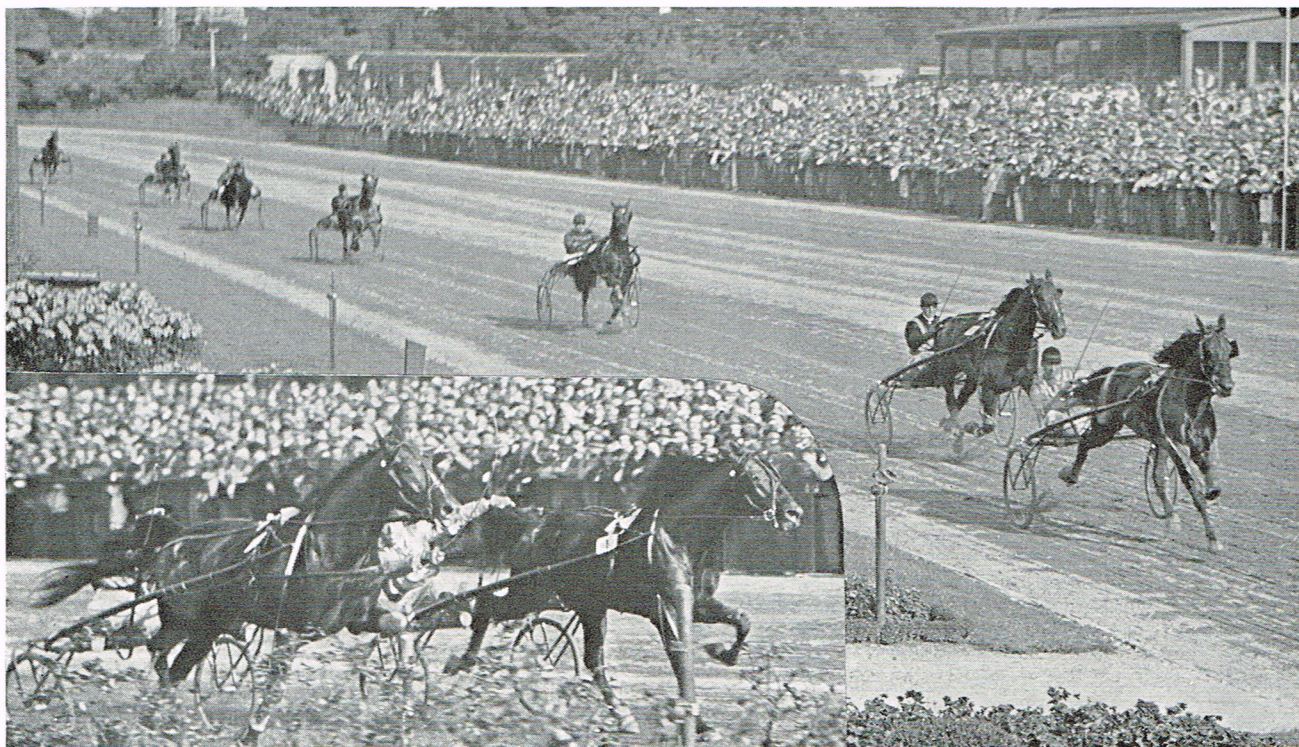
Gott schirm uns gegen Sturm und Wind und traber, die zu langsam sind!

Så vidt vi ved, har han stadig sine interesser i stutieret, men har vist ikke besøgt det i mere end ti år på grund af politiske forviklinger.

Fra Staffelde forsvandt i de samme dage også »Missouri«, Walter Dear-sønnen, som Charlie Mills vandt sit sidste tyske derby med, i 1942. Den fandt man stående på en mark med sammenbundne ben et godt stykke der-

Fotografi efter et kendt maleri, hvor man ser »Walter Dear« slå Østrigs daværende championtraver »Heinrich« i »Graf Kalman Hunyady Gedenkrennen« i Wien.

To episoder fra »Walter Dear«s deltagelse i det internationale mesterskab om 25.000 kr. i Charlottenlund i 1931. På det store billede fører »Walter Dear« 600 meter efter start i første heat foran »Hazleton« (Dieffenbacher), og det mindre billede viser den slutkamp, der resulterede i »Walter Dear«s endelige sejr i andet heat, hvor den med 1:18,9 satte ny banerekord.

fra. En bonde havde tilbyttet sig den for en anden hest og ville ikke tilbagelevere den uden at opnå en større økonomisk fordel. Men »Missouri« blev dog bevaret for tysk travavl, som den efter den tid har bragt gode fortjenester.

I alt mistede Charlie Mills mere end 20 heste på denne måde, og med dette som baggrund må man konstatere, at han siden vendte Tyskland ryggen og begav sig til Frankrig.

Det er en stor ære -

En efterårsdag i 1957 mødtes Charlie Mills og jeg, som vi så mange gange har mødt hinanden til store løb, både før og efter den store krig. Det var om formiddagen den søndag, da han på Bahrenfeldbanen i Hamborg vel ikke sejrede med »Gelinotte«, men dog forbedrede den da bestående Europarekord fra 1:16,6 til 1:16,5.

— Der er en ting, jeg gerne vil vise dig, sagde han, tog mig under armen og førte mig hen til en af de portaler, som står ved Bahrenfeldbanens hovedindgang.

På denne murpille var anbragt en mindeplade, hvorpå der står sådan omtrent:

»På dette sted lå det hus, hvori den verdensberømte travtræner Charlie Mills blev født den 23. november 1888.«

— Det er en stor ære, de her har vist mig, sagde han på sin sædvanlige beskedne måde, det er en hæder, jeg er meget glad for.

Og så er vi ved udgangspunktet for den historie, vi skal bringe her, en kort historie må det blive, om Europas største travtræner, manden som i dag kan se tilbage på 55 år i vor verdensdels travhistorie, vinder af mere end 4000 sejre, et tal som aldrig er nået af nogen anden.

Faderen var *Anthony Mills*, indvandret fra Irland og en foregangsmand i mange retninger i Tysklands travsport i slutningen af forrige århundrede. Seks sønner, alle hestefok i enten trav eller galop, og to døtre voksede op i det Mill'ske hjem, og af sønnerne blev Charlie og Johnny, sidstnævnte stadig en af Berlins førende travtrænere, de to, der nåede længst.

Vokset op i en atmosfære af heste kan det vel ikke undre, at Charlie allerede fra barneårene viste hesten sin første store interesse. Når skoletiden var overstået, fulgte han og hans brødre faderens arbejde i stalden, men Charlie måtte endnu nøjes med at pusle omkring sin lille pony, som han vandt flere løb med.

I begyndelsen af 1903, endnu ikke femten år gammel, var der i forbindelse med travløb på Bahrenfeldbanen udskrevet et rideløb for landbrugsheste, og denne dag står, har han selv fortalt,

som en af dem, han gerne husker tilbage til.

— Så, Charlie, sagde papa Mills, her har du din chance!

Charlie red en fukshoppe, »Flora«, men nogen sejr blev det ikke til. Kun otte dage derefter red Charlie en treårig vallak, »Lotos«, og med den fik han sin første egentlige sejr på en travbane, en sejr, som kun få dage derefter fik en tilføjelse med »Pongs«. Intet under, at Hamburgs travfolk begyndte at få øjnene op for, at der var stof til noget i denne dreng.

Debuterede som amatør

Kun de aller færreste ved, at Charlie Mills begyndte sin karriere som amatørkusk... som dog er tilfældet.

Det var den 11. oktober 1903, samme år, på den gamle, forlængst nedlagte Weissensee travbane i Berlin. Løbet var et amatør-handicap, og han havde fra faderens stald fået overladt at køre »Norica«, en femårig hoppe. Men iveren løb af med den store dreng. »Norica« fejlede gang på gang og var forlængst diskvalificeret, da den slap gennem mål som nummer to. Men allerede kort derefter vandt han i sin anden start med »Norica«, der aldrig gav konkurrenterne nogen chance.

For Charlie blev dette løb af afgørende betydning. Han lod ingen tvivl til-

bage, havde taget klar stilling til den profession, han valgte sig, og kunne i papa Mills aldrig få nogen bedre læremester.

Allerede i 1904, seksten år gammel, var han slået igennem som et talent ud over det almindelige. I 85 løb hentede han 11 sejre og stod med udgangen af den sæson lige i antal sejre med sin ældre broder Alfred og havde sogar vundet tre sejre mere end den ligeledes ældre broder Willie.

Charlie Mills havde truffet sit valg, og han har aldrig fortrudt sit liv med heste, har han sagt.

I de nærmeste år stiledede han mere og mere frem mod forgruppen af trænerne. I 1904 og 1905 var Eugen Treuherz stadig Tysklands championtræner, i 1906 var Mathias Helmus på toppen, men allerede i 1907, endnu dårlig fyldt 19 år, stod Charlie Mills som championtræner for første gang i sit lange liv med 32 sejre, et championat som han senere gentog andre 16 gange.

Fra hans første championat i 1907 og indtil 1910, da han kørte sin første tyske derbyvinder til start, var der ikke lang tid. Allerede året derefter, i 1908, tyve år gammel, var han oppe på 60 sejre, og fra 1907 indtil 1914 var han otte på hinanden følgende sæsoner tysk trænerchampion, i 1912 endda med 117 sejre, første gang nogen tysk træner havde overskredet 100 sejre. Men selv denne rekord tilfredsstillede ham ikke, I 1932 nåede han med 205 sæsonsejre for første gang op over 200 sejre. Sidst var han champion i 1933 med 190 sejre, og fra 1934 finder vi Frømming som arvtager af titlen for første gang.

Et gammelt billede med gamle Anthony Mills og hans seks travsønner. Længst til venstre står Johnny Mills, stadig en anerkendt træner i Berlin, derefter nr. 2 fra venstre Charlie Mills.

Internatet i Ruhleben

Med den første verdenskrigs udbrud kom Charlie Mills' britiske statsborgerskab ham for første gang lidt på tværs, og som »fremmed« i det tyske rige måtte han finde sig i at blive lukket inde. Det blev på travbanen Ruhleben ved Berlin, der blev omdannet til interneringslejr, og hvor han blev anbragt mellem så mange andre, blandt dem f. eks. vor

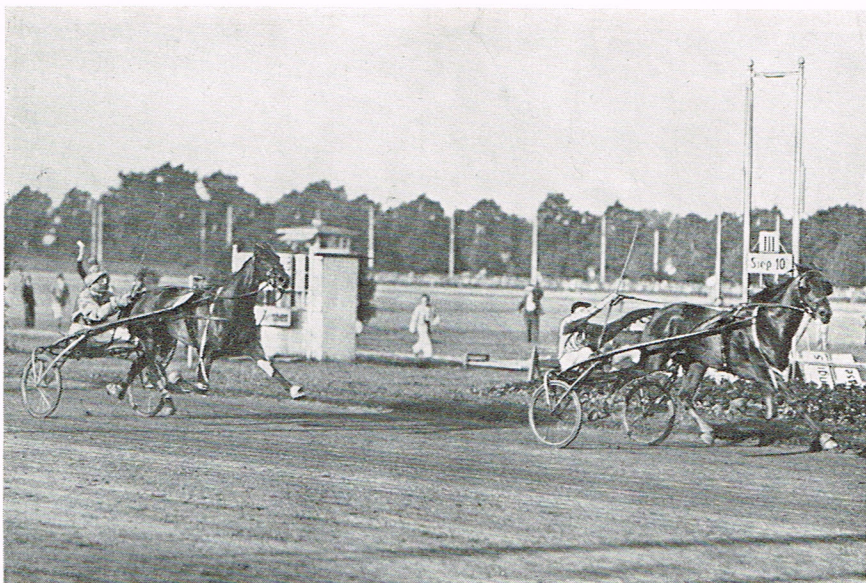
hjemlige galoptræner *Percy Waugh*. Det var ikke nogen morsom tid, har han fortalt, men blandt de mange udenlandske hestefolk, der dengang befandt sig i Tyskland, og som blev anbragt sammen i lejren, var der også mange hyggelige timer.

I foråret 1957, da Mills sidst besøgte København, havde jeg den personlige glæde under løb i Klampenborg at bringe *Percy Waugh* og *Charlie Mills* sammen for første gang efter interneringstiden.

Stor glæde og omfavnelser. Selv efter næsten 40 års mellemtid kunne de to dygtige hestefolk kende hinanden, og for en stund gik samtalen med »husker du —« og »det var dengang —« og alt, hvad samtalen ellers kunne føre med sig.

Man må vel formode, at det er denne mindre venlige behandling af ham under den første krig, der har fået ham til at reagere, for straks efter krigens afslutning trak han sine teltpæle op og rejste til Wien, hvor man kunne finde ham de følgende 6—7 år. Det var i den periode, at *Arnold Jensen* var første-mand hos ham, og det var også her, at han fik bekræftet sit stærke venskab gennem så mange, mange år med *Otto Dieffenbacher*, manden, der trænedes og kørte berømtelige »*Hazleton*« til dens mange sejre, og som også sad bag den, da den var på gæstetraden i Charlottenlund i 1931.

Medens Mills havde siddet i interneringslejren i Ruhleben under krigen, var det *Dieffenbacher*, *Robert Gross-*

*I »Matadoren Rennen« i 1937 lykkedes det Charlie Mills at sætte ny rekord for europæisk opdrættede travere, da han vandt med »*Probst*« i 1:17,4, en rekord, som stod indtil 1952. Andenhesten på billedet er »*Tara*«, der med 1:16,7 tangerede »*Muscltone*«s Europarekord, en rekord, der forøvrigt stadig gælder som bedste tid for en importeret hoppe på Europa-travbane.*

Morsomt billede, der blev taget udenfor Charlie Mills' stald i 1931, umiddelbart efter at han påny havde besejret »Hazleton« med »Walter Dear«. Det er Otto Dieffenbacher, som gratulerer Charlie Mills. Fra venstre er det først en ukendt dame og herre, derefter følger fru og hr. Arthur Brümmer, dengang medejer af »Walter Dear«, så følger daværende fru Charlie Mills, bag denne Fritz Brandt, som var redaktør for »Deutsche Traber-Zeitung«, så følger Charlie Mills og Dieffenbacher, mellem dem afdøde møbelhandler Peter Hansen. Bag Dieffenbacher's dame-bekendt skimter man afdøde Julius Pajoncek, et af datidens store navne i Tyskland og Danmark, og længst til højre denne artikels forfatter.

mann, Carl Weidmüller og Charlie's broder, Johnny Mills, som var tysk statsborger, der havde kæmpet om championatstitlen i Tyskland. I 1915, det andet krigsår, kunne Dieffenbacher vinde championatet på kun 17 sejre, og i 1918, det sidste af de fire krigsår, var Grossmann champion med 18 sejre.

Også her i Wien høstede Charlie Mills laurbær som alle andre steder, sejre i Østrigs derby og alle de andre store løb, men det var dog vel nok mest den ungarsk-opdrættede hingst »Baka«, som bragte ham de helt store fortjener, også efter at han havde vundet derbyet med den over de klassiske 3300 meter.

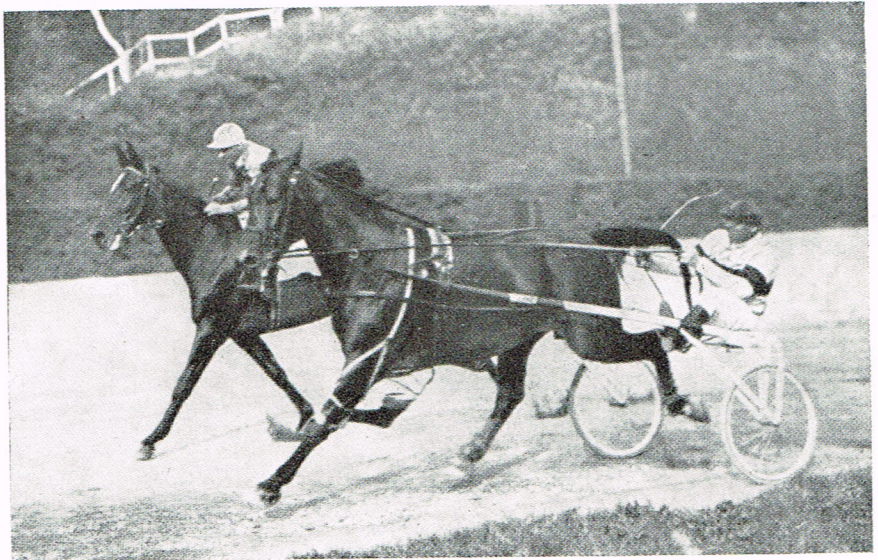
Endvidere blev opholdet i Wien noget af et vendepunkt for ham. Det var her, at han, utvivlsomt som den første træner i Europa, indførte de amerikanske træningsmetoder med heat-kørsel, og selv om han på dette punkt var klog nok til at afholde sig fra yderligheder, er der næppe tvivl om, at resultaterne hos ham blev endnu bedre.

Hans resultat med Baka i sommeren 1921, da han vandt i 1:20,6 over 2100 meter med den i Baden b. Wien, var helt på højde med, hvad heste som Tornese og Jamin i dag viser os, i virkeligheden en præstation, som gav genlyd ikke alene over det ganske Europa, men også over på den anden side af Atlanterhavet.

Baka's ejer bestemte sig for at sende sin hest på tourné på amerikanske baner.

Charlie vred sig i hænderne og advarede meget energisk imod en sådan ekspedition, for, som han sagde, Baka var trods alt ikke god nok i kamp med de bedste amerikanske heste på deres hjemmebaner.

Og heri fik han så afgjort ret. Ikke alene blev Baka's tourné i Amerika en ren fiasko med en enkelt sejr i 2:09¼

På en veldædighedsdag i et af årene omkring 1930 i Berlin startede Charlie Mills sin amerikaner, »Sam Williams«, i et rekordforsøg over 1000 meter, som den travede i 1:14,3. Jockeyen på pacemakeren er Otto Schmidt, dengang Tysklands førende jockey og nu en anerkendt træner. »Sam Williams« har siden haft sin store andel i fransk traverauls kolossale fremgang.

(20,3) i et utal af starter, men den blev aldrig mere væddeløber af betydning og havde kun avstjeneste at holde sig til, da den vendte slukoret hjem til Wien igen.

Påny kæmpekontrakt i Berlin

Også turen til Wien fik en afslutning. De store stutterier Damsbrück og Falkenhagen var i efterkrigsårene dukket op i Berlin og dominerede i nogen grad den tyske klassesport. De var ledet af Robert Grossmann, manden som vandt det tyske derby 11 gange, men han var efterhånden blevet for gammel, og valget faldt ganske naturligt på Charlie Mills.

Man sendte bud efter ham i Wien, lokkede med kæmpestore kontrakter, og Charlie Mills var atter at finde i den tyske hovedstad. Den periode, der kom derefter, må utvivlsomt henføres under hans så absolut største i hele den lange karriere.

Stutteriet Falkenhagen ejedes af en stor købmand, Leo Levin, fra Breslau, Damsbrück af Bruno Cassirer, præsident senere for det tyske Centralforbund. Det var Leo Levin og Falkenhagen, som i 1931 solgte det meste af sit avlsmateriale under en auktion på Amager Travbane, blandt det hingsten Brusiloff, hopper som Alice Root, Alland, Dankwart Huga o. s. fr.

Bruno Cassirer måtte flygte ud af landet i tiden efter, at Hitler-regimet var kommet til magten i Tyskland. Han var jøde og flygtede til England, hvor han — vistnok — døde som en fattig mand, fra før at være en af Berlins store industri-magnater.

Det var Falkenhagen-stutteriets sort-hvide farver, jeg havde taget mig den dristighed at dublere, da Alfred Andersen i sin tid skulle indregistrere farver her. Og der er herom en ganske morsom historie.

Da vi i 1932 havde købt »Edellinde« i Tyskland og lod den starte i Berlin med Johnny Mills i vognen, var det helt på sin plads, at jeg gik til Charlie Mills og lånte en af hans Falkenhagen-dragter. De var jo da helt ens.

»Edellinde« blev anden i sit løb, og umiddelbart efter fik vi en meddelelse om, at der var idømt Alfred Andersen en bøde på 25 mark for at lade »Edellinde« starte i »forkerte farver«. Jeg henvendte mig straks i tårnet og gjorde opmærksom på, at Alfred Andersen's farver var netop dem, hoppen havde startet i.

Så ændrede man blot på dommen. Den kom i stedet for til at lyde på, at man havde startet en hest uden »at have farverne indregistreret«. Altså — hvordan man vendte eller drejede det, det skulle koste de 25 mark.

Og Charlie Mills tog sig et billigt grin!

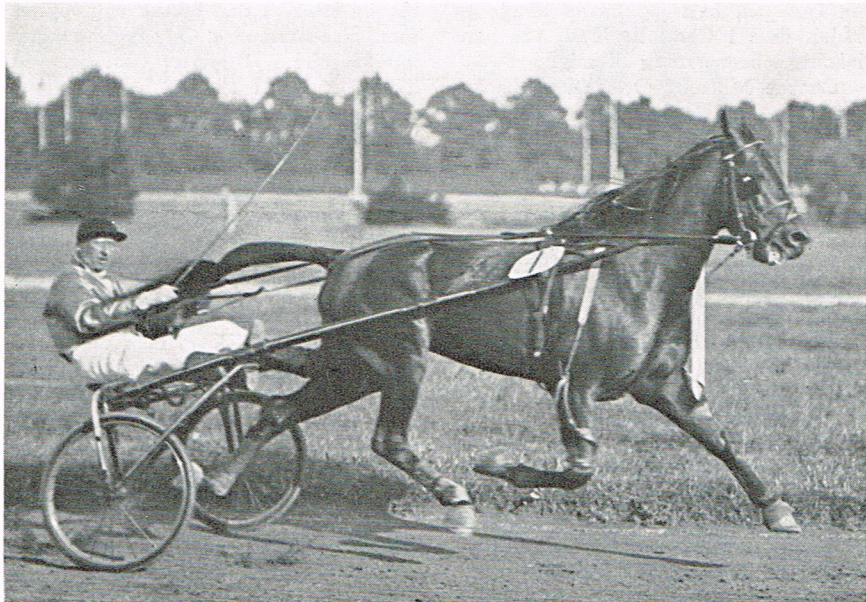
Naturligvis kan det ikke være hensigten i en forholdsvis kortfattet historie som denne at skulle opremse alle de utallige navne på fremragende travere, som Charlie Mills havde succes med i den periode. Men der er nogle få stykker, som man ganske simpelt ikke kan komme uden om.

Et af de helt store navne var den røde Guy Avworthy-hingst »Guy Bacon«, en hel del af en forbryder, som Charlie Mills i hvert fald fik »mønstreet« i løbene, men som siden nedarvede en masse af sine værste tilbøjeligheder på sit afkom, navnlig på sønnerne.

Med »Guy Bacon« vandt han »Matadoren Rennen« i Berlin tre på hinanden følgende år fra 1927—29. Det var også med den, at han sejrede i det store internationale heatløb i Charlottenlund i 1928, det første af sin slags, og det var heri, at »Guy Bacon« som den første hest i dansk travsports historie med 1:19,6 underskred 1:20, dengang en kæmpepræstation. Vor egen »Harrison Dillon« var anden.

Under sit ophold i Charlottenlund og anbragt i sygestalden optrådte »Guy Bacon« i sit helt store glansnummer og opnåede at sparke det ene ben over på sin staldmand, en gammel, veltjent mand i det Mill'ske træningskvarter.

Kort derefter skulle »Guy Bacon« og »Harrison Dillon« mødes i »Matadoren Rennen« i Berlin. Man overværede denne formiddag Charlie Mills' træningsmetoder med hingsten, fire på hinanden følgende heats, før løbet skulle afgøres om eftermiddagen. Man stod dér, ret uforstående overfor det hele,

Dette billede blev taget af »Probst« den søndag, da den vandt det tyske derby over 3200 meter i ny rekordtid. Om morgenen og det meste af formiddagen havde den vundet sig af smerter i et alvorligt kolikanfald.

og så var det dog altså kun en forløber for de metoder, som i dag bliver anvendt over det ganske Europa. Og om eftermiddagen måtte »Guy Bacon« ned på 1:18,6 for at bjerge sejren i land, og vor egen »Harrison Dillon« præsterede på en andenplads at trave 1:19,6. For første gang havde man set en dansk-ejet travere komme ned under 1:20.

Enkelte andre af hans berømtheder fra denne periode var bl. a. den fantastiske stayer »Tizian«, »Colonel Bosworth« og »Sam Williams«. Med sidstnævnte startede han i et rekordforsøg over 1000 meter på en velgørenhedsdag i Berlin, og den viste sig ved denne lejlighed i stand til at trave kilometeren i 1:14,3. »Tizian« var indført ved siden af moderen fra Amerika, de to andre var indførte amerikanere, »Colonel Bosworth« endda med en verdensrekord i bæltet ved sin ankomst.

Så fulgte »Walter Dear«

Hvis man i dag spørger Charlie Mills om evneforholdet mellem den amerikanske hingst »Walter Dear« og den franske hoppe »Gelinotte«, hans afgjort to største heste, svarer han undvigende. De havde hver for sig deres fordele, vil hans svar oftest blive.

Med udgangen af 1929 købte han af sin gode ven i Amerika, træner *Walter Cox*, den da 3-årige hingst »Walter Dear«, der samme år havde vundet »The Hambletonian Stake« for Cox, et løb hvori den slog staldkammeraten »Volomite«. Prisen, 25.000 dollars, var noget indtil da helt uhørt. I dag kan en hingst, som vinder det store ameri-

kanske løb, vel næppe købes for det ti-dobbelte.

Forøvrigt blev dette venskab mellem Mills og Cox både meget effektivt og meget langvarigt. Mills købte gennem årene mange gode heste fra Walter Cox, og de to mænd opkaldte heste efter hinanden. Walter Cox opkaldte en plag »Charlie Mills«, forresten en hest, som sidenhen kom til Sverige, og Charlie Mills gav navnet »Walter Cox« til en plag. Den blev dog aldrig til det, man sikkert havde ønsket sig.

1931 blev det store gennembrydende år for »Walter Dear« på tyske baner, og den samt Italiens amerikanske »Hazleton«, kørt af Otto Dieffenbacher, var så at sige ubesejrede, da de i 1931 mødtes i Charlottenlund. Det blev til en jættedyst, der endte med sejr for »Walter Dear« i 1:18,9, en rekord, som kom til at stå i mange, mange år. Og »Hazleton« var en lige så fornem anden, slået med det allermindst mulige.

Fra Charlottenlund gik de to heste til Berlin for kort efter at mødes i »Matadoren Rennen«. Her blev »Walter Dear« påny vinder, men hvilken vinder? »Walter Dear« havde vundet det indledende heat, og i andet heat, som kørtes i ny Europarekord, 1:18,2, endte de to heste i »dødt løb«, hvilket vil sige, at »Walter Dear« dermed var vinder af løbet.

Målfotografering kendtes ikke dengang! Næsten alle på banen hodt »Hazleton« som vinder, og jeg husker endnu, at jeg lige efter dette løb på Mariendorfbanen traf hr. *Otto Halling*, dengang måldommer i Charlottenlund.

— Mon ikke jeg var bleve hængt i

en lygtepæl, hvis jeg havde afsagt en sådan dom i Charlottenlund, var hans lakoniske bemærkning til mig.

Charlie Mills og Otto Dieffenbacher mødtes — stadig lige gode venner — efter løbet udenfor Charlie Mills' stald:

— All right, Charlie, best congratulations from me, sagde Otto Dieffenbacher til sin gamle ven, the best horse and the best man won!

Et »opgør« mellem to gentlemen kan man for egen regning føje til.

Også tre sejre i række blev det til i »Matadoren Rennen« med »Walter Dear«, fra 1931 til 1933, det sidste år så eftertrykkeligt, at »Walter Dear« trykkede Europarekorden ned til 1:17,2.

Fra Berlin gik turen den efterfølgende vinter til Paris, hvor den imponerende The Laurel Hall-søn vandt »Prix d'Amérique« i januar 1934, og hvor den nærmest efter sig havde »Hazleton« og den franske »Fool Flyer«.

Skønt så mange andre med rimelig ret kunne kræve at blive nævnt her, skal »Probst« være den sidste af hans stjernetravere fra den tyske epoke, der skal nævnes.

»Walter Dear« havde i 1931 bedækket bare en enkelt hoppe, og resultatet blev »Probst«. I efteråret 1933 kunne man på Mariendorfbanen overvære en præsentation mellem løbene af »Walter Dear« og sønnen og årsplagen »Probst«, der da lige var tilkørt. Ingen anede da, at »Probst« i den grad skulle komme til at gå i sin berømte faders fodspor, som tilfældet skulle blive.

»Probst« blev derbyvinder i 1935 i den nye rekordtid 1:25,1 (tre år — 3200 meter), efter at den det meste af formiddagen havde vredet sig i koliksmer-

ter, og efter at den faktisk var opgivet som »ikke-startende«. Og »Probst« vandt ialt 55 sejre i 78 starter samt lige ved 270.000 mark. I 1937 så jeg den vinde »Matadoren Rennen« i 1:17,4, da det hurtigste for en hest opdrættet i Europa og en rekord, der stod ved magt indtil 1952. I 1940 gentog den sejren i det samme store løb, men det lykkedes den ikke at få nogen sejr i »Prix d'Amérique«. Charlie Mills tog den med sig til Paris i januar 1939, den startede som kæmpefavorit over de 2600 meter og kæmpede som en løve, men måtte bekende sig slagen af den amerikanske »De Sota«, som gav den 25 meter forud.

Af alle »Probst«s fantastiske præstationer fra den tid står dog nok dens 1:20,7 over 3320 meter, noget man nok skal efterlyse med en meget skarp kikkert i dag.

I dag kan man kun beklage, at en så grum skæbne skulle ramme to så dejlige dyr som »Walter Dear« og sønnen »Probst«, en krank skæbne som nok til alle tider vil komme til at stå hen i det komplet uvisse.

Farvel Tyskland!

Endnu i det første og andet efterkrigsår var Charlie Mills' navn at finde på banernes starttavler, efter at løbene påny var kommet langsomt i gang efter det totale tyske sammenbrud. Travheden havde i den første tid samlet sig om at bringe sammen en del af de heste, som af en eller anden grund var kommet bort fra hans stutteri. Men ind imellem sås han også køre løb på Karlshorst-banen i Berlin, en galopbane som i en fart var omdannet til trav-

bane. Både Mariendorf og Ruhleben travbanerne var jævnet med jorden efter de allierede bombeangreb mod den tyske hovedstad. I nærheden af Ruhleben havde en af Göhring's store flyvemaskine-fabrikker haft sin plads, og stedet var derfor meget hjemsoget af de allierede maskiner.

Under en stor del af krigen havde franske krigsfanger haft deres plads enten på Charlie Mills' gods eller i nærheden deraf. En af dem var den nok som bekendte franske træner Marcel Perlberg, en mand, som ikke glemte de kollegiale vennetjenester, som Mills havde ydet ham. Husker jeg ret, var det også Perlberg, der så stærkt gik ind for Charlie Mills, da han påny agtede at vende Tyskland ryggen for at bosætte sig i Paris. Nok fik han ikke straks licens som træner, men gik i et kompagniskab med J. Chyriacos, en græker og en højst anerkendt travtræner i Frankrig.

Og siden kender vi ret nøje til Charlie Mill's meriter som træner og kusk bag anerkendte franske heste på franske — og også på udenlandske — baner.

For mig er der i dag ingen tvivl om, at en meget stor del af æren for den franske travs kolossale gennembrud i de aller seneste år må tilskrives ham. Hans træningsmetoder, som indtil da var ukendte i Frankrig, har simpelt hen været epokegørende, og jeg har endda ved flere lejligheder diskuteret dette problem med ham.

— Jeg tror nok, at det har været en medvirkende årsag, har været det meste, man har kunnet få ud af ham. Men rigtigt er det!

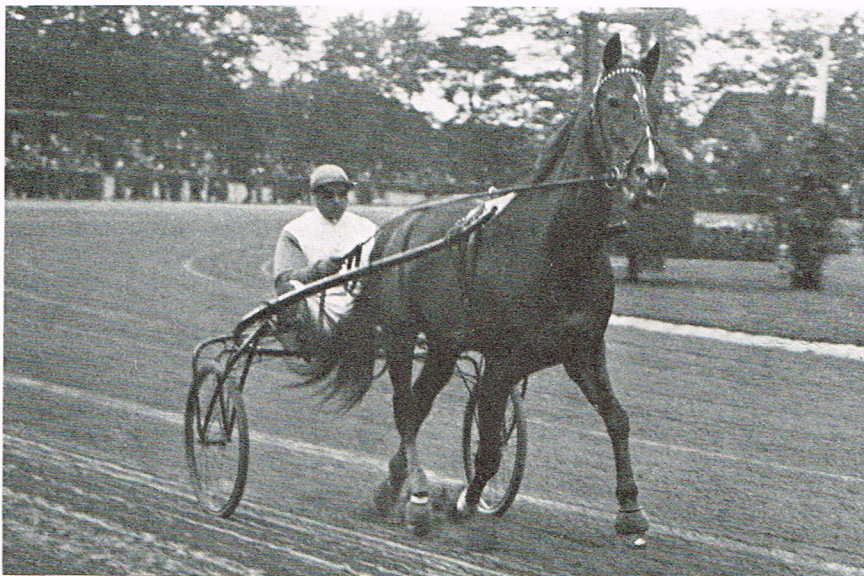
Vi kan i samme emne gå ad køkken-trappen og se på, hvad en amerikansk journalist efter et besøg på franske baner skrev til sit blad. Det var en periode før den tid, da Mills havde slået sig ned i Frankrig. Han skrev i bladet i Amerika:

»Deres måde at træne travere på er af en så gammeldags art, at blot en anden-classes amerikansk cowboy ville kunne blive en Pop Geers i løbet af kort tid.«

Store navne har han skabt ud af franske travere, navne som »Chambon«, »Fortunato II«, »Joli Veinard D«, denne sæsons bedste treåring »Luth Grandchamp«, »Darius II«... og ikke mindst fænomenet »Gelinotte«, som han gjorde til verdens mest vindende travhoppe, heste som har skabt respekt om hans navn og virke, men også navne så friske i erindringen, at vi skal afholde os fra at fortælle om dem her.

Charlie Mills som menneske

Det er min erfaring, at man her i livet skal være forsigtig med forherligelser, men hvis man skal til at tale om Charlie Mills som menneske, bliver det

Da Charlie Mills første gang besøgte Danmark, det var i 1928 i Charlottenlund, havde han »Guy Bacon« med. Her er parret fotograferet kort før start i det internationale mesterskab. »Guy Bacon« vandt et heat i 1:19,7 og blev dermed den første travtraver, der underskred 1:20 på en dansk bane.

svært helt at undgå superlativer. At han har været en virtuos i sit felt kan aldrig bestrides, og blandt hans menneskelige egenskaber skal fremføres hans trofasthed, hans hjælpsomhed overfor adskillige kolleger ikke mindst og hans absolutte beskedenhed uden blot antydning af krukkeri, karaktertræk som er en sådan mand værdig. At han på visse punkter er tilbageholdende, må ses i afgjort relation til hans beskedenhed, måske også til den gruppe af personligheder, der altid stikker fingeren i jorden først for at erkyndige sig om, hvor de er.

Han går for at være tør! Måske nok på visse felter, men ikke hverken når man sidder og snakker hyggeligt med ham, eller træffer ham i mere festligt lag. Han har det, som kendetegner mange briter, en tør og behagelig lune, som kan udfolde sig på mange områder.

For blot et par år siden traf jeg ham en formiddag i Göteborg, som han om eftermiddagen skulle deltage i et stort løb.

— Du, sagde han, hvor mange af disse Nordin-brødre skal jeg nyde i løbet i eftermiddag?

— De kommer vist alle tre!

— Alle tre, skal de med alle tre? En af dem kan gå, og to kan man affinde sig med, men tre, vor Herre bevares.

Og så vandt Charlie Mills alligevel løbet med »Gelinotte«, om også han måtte benytte sig af al sin eminente kørekunst, og om også »Gelinotte« kun reddede sig i mål med et mulehår foran »Gay Noon« og Gunnar Nordin.

Om aftenen efter løbet var vi samlet til banket og stod og sludrede sammen, før vi skulle til bords. En purung journalist præsenterede sig, tilsyneladende nervøs, og fik fremstammet på engelsk:

— Mr. Mills, hvor hurtigt kunne De have kørt i dag, hvis det havde været nødvendigt?

Og hertil skal man altså huske, at der ikke var blot en millimeter at give

På staldgangen. Mills giver »Probst« det sidste eftersyn, før han går ud til en ny sejr med den.

af i løbet. Mills' svar afleveret i afgjort humoristisk stil var kun dette:

— Oh boy, didn't you observe the race yourself.

En af de hyggeligste aftener, jeg har tilbragt sammen med ham, en aften, hvor han afslørede alt sit lune, sin hyggelige måde at bedømme mange ting på, var forrige forår på hotel »Hafnia«, hvor han, Maurice Baume, generalsekretæren for den europæiske travsamslutning, og jeg var bænket ved et festligt bord, aftenen efter at han havde ligget syg det meste af dagen af alvorlige nyresmerter, som har fulgt ham gennem mange år.

Om det nu var henvendt til Baume, der også er journalist, eller til mig, ved jeg ikke, men midt i en samtale spruttede det ud af ham:

— Egentlig kan jeg slet ikke lide journalister, ikke sådan i almindelighed da.

Vi gik ham begge ret hårdt på klingen, og hans forklaring gik mere og mere ud på, at han gerne kom i bekneb, når journalister stillede ham spørgsmål, at han ikke altid vidste, hvad han skulle svare dem.

— Hør nu her, sagde han, jeg står parat i stalden til at køre ud til løb, »Gelinotte« står på staldgangen og er som altid flettet i manken med små, sirlige fletninger. Ind træder så en journalist, spørger om chancer og alt det dér og siger så pludselig: Hvorfor har De lavet de fletninger?

— Så er det, at jeg spørger jer om, fletninger i manken, hvad i alverden skal man svare en journalist på det. Kan man ikke lige så godt spørge om, hvorfor ikke alle kvinder løber med håret ned ad nakken.

Nå, vi blev i hvert fald enige om, at kom han ikke ud for de spørgsmål, der var værre, så gik det nok.

Sidste vinter startede han selv »Gelinotte« i et løb i Paris og havde i samme løb en unghest med, der startede 75 meter foran, kørt af en hjælpekusk. Den anden hest fra hans stald sejrede, »Gelinotte« blev kun placeret, men i den hurtigste tid, den nogen sinde havde gået på en fransk bane over den distance, løbet var udskrevet over.

Et bestemt parisisk dagblad gik hårdt på ham og kritiserede i stærke vendinger, at Mills »ville byde sit publikum den slags«. Sådan omtrent skrev han.

Charlie Mills følte sin ære truet og anlagde erstatningssag imod bladet, en sag som han dog tabte ud fra de juridiske betragtninger, at en kritiker må have en vis margin indenfor det felt, han kritiserer. I hvert fald var han dybt skuffet over, at nogen på den måde kunne gøre forsøg på at plette hans sportslige ære. Og den slags glemmer han ikke let.

Sådan har en fransk karrikatur-tegner for et par år siden opfattet Charlie Mills. Et ganske morsomt portræt!

Sin 70-års fødselsdag fejrede Charlie Mills med gode venner på slottet »Chamant« 40—50 kilometer udenfor Paris, hvor han nu har sit store træningskvarter og egen træningsbane på over 1200 meter i omkreds.

Omgivet af en kostbar kunstsamling er han atter i den gode position, at han ikke behøver at føle sig anderledes stillet end den tid, da han fejrede sine store triumfer i Wien og Berlin. Sætter han sig stille hen og gør livets tilskikkelser op, kan han godt tilstå for sig selv, at skæbnens krogede hånd har banket lidt voldsomt på hans dør nu og da, både i det, der har været hans gerning, og i hans privatliv.

Men hans erindringer fra et helt, langt liv med heste af topklasse, og hans mere end 4000 sejre, der har gjort ham til klodens mest vindende træner, vil aldrig nogen kunne pille ved, så sandt som hans virke i europæisk travsport langt ud i fremtiden vil være omgivet af uvisnelig hæder.

*Kul, koks, brænde
og brændselsoilier*

**A/S Lyngby Brændsels-
forretning**

Erik Madsen

Lyngby Torv 9

Telf. *87 0210